

tisov napraviti. Drag je papir, tisk in kolek, zatoraj se bode le nekaj malega več iztisov tiskalo, kakor jih je za naročnike potreba. Kdor je toraj volje, vse številke in vse po redu dobivati, naj se skoraj oglasi.

Slovenci! zlasti vi visokovredni gg. duhovniki, učniki in župani; ve slavne čitavnice in vi čč. gg. domorodci vsi, vsi, glejte! imamo, po čem smo dolgo izdihovali in upili. „Slovenec“ ni nobena dobičarska naprava, narodna reč je, toraj vredna, da jo podpira vës narod na vso moč. Vsem naj tedaj bode srčno priporočen „Slovenec“, podpirajte ga z denarjem in dopisovanjem, da živi dolgo dolgo in se razširja od leta do leta! Božja pomoč!

Prvi list pride na svetlo v saboto 14. januarja.

V Celovcu 20. decembra 1864.

Janez Božič, vrednik.

Ozir po svetu.

Hudiča so vjeli.

Tri sto medvedov! — bo morebiti izkliknil marsikter naših bravev, ko bode bral napis ta, da so „vjeli hudiča“; — to ni mogoče — bo djali kdo drug. Kako je to bilo, naj povedó sledeče vrstice.

Na Poznanskem (Posen), to je, tisti poljski deželi, katero ima zdaj pruska vlada v svoji oblasti, med vasjó Ravičo in Jutrošinom, je neki kmet nedavno 550 tolarjev v loterii dobil. Ko tisti dan, ko je denar potegnil, mož vës vesel sedi s svojo ženo in 6 let staro hčerko pri večerji, se odpró nagloma vrata in notri se privali črna kosmata pošast z volovsko glavo in gorečimi očmi. Družina se prestraši, da trepeče kot šiba; pošast pa z grozovitim glasom kruli, naj se ji nevtogoma dá v loterii dobljen denar. Mož v silnem strahu seže po 200 tolarjev, ki jih je imel v omari, in jih dá kosmatinu, rekši, da ostalih tolarjev ne more dati, ker jih ima pod streho skrite, po katere pa ponoči z lučjo ne more zavoljo ognja. V tem hipu pa potegne pošast laterno izpod kosmate kože in terja z istim groznim glasom, naj gresta obá po denar pod streho. — Ko se to v hiši godí, nek žandarm, ki je po naključbi memo hiše jezdaril, sliši ropot, stopi raz konja, ki ga zunaj priveže in se podá v hišo, kjer vidi ženo v medlevicah na tleh ležati, otroka pa v nekem kotu plahega čepeti. Ko žandar vpraša, kaj pomeni luč pod streho, mu odgovorí deklica, da je hudič gori. Žandarm stopi v vežo pod stopnice ter čaka, da pride hudič z gospodarjem doli. Kmali pritavata doli, gospodar nem in bled ko zid, hudič pa votlo renčí. Ko stopi kosmatinec v vežo z žakljem tolarjev, ga zgrabi žandarm in mu mahoma potegne šemo z obraza. In kaj se pokaže zdaj? — sosed hišnega gospodarja je. Žandarm pokliče brž več kmetov na pomoč, sosed a „hudiča“ pa zveže in zvezanega izročí stražnikom tako dolgo, da prijezdi iz mesta nazaj in pozvé, kaj se ima ž njim zgoditi. Kmali se vrne z ukazom, naj čez noč ostane „hudič“ na mestu zvezan; drugi dan pa, da ga vsak vidi, naj ga žandarm pelje v hudičevi opravi po vsej vasi v mesto v ječo, kjer bo sleparski ropar skupil, česar je iskal, in da si on in vsak drug potepúh njegove baže zapomni, kdaj je „hudiča“ delal.

Dopisi.

Iz Zagreba 22. dec. ☉ — Kako veselo se razcveta pevsko društvo „Kolo“, bi vam rad povedal. Početkom letošnjega šolskega leta pristopili so k njemu vsi pravniki naše akademije, kateri so pevci, in razuntih še mnogo drugih, ki so do zdaj bili članovi na nemško stran cikajočega glasbenega zavoda, tako da šteje zdej čez 70 pevcev. Napravilo je „kolo“ 16. no-

vembra prvi koncert, v slavo dveletnega obstanka, kterega je počastilo izvanredno odlično občinstvo. Zbori so se tako dobro obnesli, kakor še morebiti nikoli popred. Sam presvitli ban Sokčević z velikim županom Kukuljevičem je stopil po dovršenem koncertu med pevce, da jih pohvali. Kakor je že znano, bila je poslednja pesem pri omenjenem koncertu dr. Benjamin Ipavčeva „Kdo je mar?“ Svitli ban je poprašal, kaj znamenuje v hrvaščini „kdo je mar?“, kar mu je eden nazočih Slovencev brž razjasnil; potem je še enkrat živo pohvalil pevce ter je med glasnimi živioklici zapustil dvorano. — Drugi koncert je priredilo „Kolo“ v streljani 20. t. m. Prva pesem „Zvezda“ dr. Gust. Ipavčeva je že poslušavce globoko ganila; drugi zbor „Utonulá“ od Križkovskega, ki je zares krasen in umeten, je še višje povzdignil čuvstvo, tretji pa „Primorski napevi“, sestavljen po ravnatelj in vodji pevcev gosp. Slav. Lžičaru je pa prouzročil tako užitjenje, da se je moral od konca do kraja še enkrat zapeti. Splel je gospod Lžičar devet primorskih napevov v krasni venec, ki ni samo ugoden za uho, ampak se tudi srcu prileže, kakor malo ktera pesem. Živo priporočam Lžičareve „Primorčice“ čitavnicam vsem, ter jim prerokujem, da se bojo prikupile ž njimi poslušavcem. — Za Matico slovensko se bojo začeli tudi tukaj o novem letu zbirati prineski; ker ima vsakteri nalogo delovati v svojem okrožji, se nadjamo bogatega vspeha. Na zagrebski pravoslovni akademiji je letos nekaj čez 70 pravnikov iz vseh krajev Jugoslavije; med temi nas je Slovencev deset, in sicer v 3. letu trije, v 2. letu tudi trije, v 1. letu pa štirje. Iz Štajerskega pet, iz Kranjskega trije, iz Goriškega in Koroškega pa po jeden.

V Trstu 22. dec. ☼ (*Oporoka Kalistrova.*) Ni kmalu kaka dogodba napravila v našem mestu in še dalje po svetu toliko govorice, kolikor g. Kalistrova smrt in pa oporoka njegova, o katerih so že zadnje „Novice“ omenile. Ker je ta mož skoraj vse neizmerno premoženje — še ve se ne, koliko milijonov — zapustil Kranjcem in daroval blizo pol milijona ubogim, zato je pač spodobno, da v kratkem omenim nekoliko o njegovem življenji, pa da posnamem važniše točke iz njegove oporoke, ki v izvirniku pred mano leži, da se popravi, kar se je napčnega po časnikih do sedaj o tem pisalo in da zvedó zadevajoče osebe in občine resnico.

Kalister je bil rojen v vasi Slavini na Notranjskem; roditelja mu nista zapustila premoženja, pa tudi nista skrbela, da bi se bil izobrazil. Ali njegova prebistra glava je nadomestila to, kar mu je odgojitev zadržala. Pretesna mu je bila že v mladosti domača hiša; iz ozkih mej domačega življenja stopivši začel se je ubadati in upirati ter si je še v postonjskem nekdanjem okrožji z marljivostjo in spretnostjo prislužil toliko, da je v letu 1840 kupil prvo hišo v Trstu. Še le potem se je preselil v Trst, kjer je v 57. letu svojega življenja 17. decembra t. l. po kratki pljučni bolezni umrl. Po preselitvi na Adrijo še le se je spustil v velike špekulacije. Ker sta mu prebistri um in sreča kupoma množila premoženje, raztegnila so se njegova započettja po največem delu Avstrije. Tisočerim je dajal delo in kruh; izmed tisoč in tisoč opravil imel je tudi najmanjše v vseh natančnostih v svojem spominu; nič se ni zgodilo brez njegovega naročila in njegove vednosti. Vse je sam pregledal in preudaril; s železno marljivostjo je delal dan na dan od zgodnjega jutra do poznega večera. Svojim zunanjim služabnikom je vsem lastnoročno dopisoval samo v slovenskem jeziku. Živel je sam jako zmerno in varčno in to je zahteval tudi od svojih podložnikov. Koristne naprave, izvrstne dijake je blagodušno podpiral, dokler je živel. Trža-